

DECIZIE

29 iulie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Svetlana Filincova

Judecătorii

Iuliana Oprea, Ion Corolevschi

examinând recursul declarat de către Societatea comercială „Moldcărbune” societate cu răspundere limitată, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe acțiuni „Combustibil Solid” împotriva Societății cu răspundere limitată „Moldcărbune”, Primăriei or. Căușeni și „Indiana Marketing Sales.Inc”, intervenienți accesorii Notarul public Petru Belciug, Banca comercială „Mobiasbancă-Group Societe General”, Oficiul cadastral teritorial Căușeni și Guvernul Republicii Moldova cu privire la constatarea nulității contractelor de înstrăinare a bazei de cărbune din or. Căușeni și terenului aferent, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 aprilie 2015, prin care a fost respinsă cererea apelantului Societatea cu răspundere limitată „Moldcărbune” cu privire la repunerea în termen a apelului și restituit apelul ca fiind depus peste termenul legal,

c o n s t a t ă:

La 28 iulie 2005, SA „Combustibil Solid” a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu răspundere limitată „Moldcărbune”, Primăriei or. Căușeni și „Indiana Marketing Sales.Inc”, intervenienți accesorii Notarul public Petru Belciug, Banca comercială „Mobiasbancă-Group Societe General”, Oficiul cadastral teritorial Căușeni și Guvernul Republicii Moldova cu privire la constatarea nulității contractelor de înstrăinare a bazei de cărbune din or. Căușeni și terenului aferent.

În motivarea acțiunii reclamantului a indicat că în conformitate cu Legea cu privire la reorganizarea și privatizarea SA „Tirex-Petrol” a fost creată SA „Combustibil Solid”. La 01 decembrie 1999, SA „Combustibil Solid” a primit de la SA „Tirex-Petrol” fondurile fixe, activele și pasivele bazei de cărbune din or. Căușeni, șos.Tighinei, 84.

Prin încheierea Judecătoriei Economice de Circumscripție Chișinău din 16 decembrie 1999, bunurile materiale ale SA „Combustibil Solid”, inclusiv și baza de cărbune din or. Căușeni, șos. Tighinei, 84 au fost sechestrate, iar la 13 aprilie 2000 baza de cărbune din or. Căușeni, șos.Tighinei, 84, a fost sechestrată de către executorul judecătoresc. Ulterior, prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 22 mai 2000, baza de cărbune din or. Căușeni, șos. Tighinei, 84, a

fost transmisă în proprietate firmei „Indiana Marketing & Sales. Inc”. Hotărîrea respectivă a fost contestată cu apel în termen, nu a intrat în vigoare, însă la 05 septembrie 2002, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.3677 „Indiana Marketing & Sales. Inc”, a vîndut baza de cărbune din or. Căușeni, șos. Tighinei, 84 către „Moldcărbune” SRL, directorul căreia este fostul director al bazei de cărbune și tatăl lui Popov Igor, - Popov Lev.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2004, hotărîrea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 22 mai 2000, a fost casată.

Consideră că anularea hotărîrii Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 22 mai 2000 servește temei pentru recunoașterea nulității tuturor contractelor de vânzare-cumpărare a bazei de cărbune din or. Căușeni, șos. Tighinei, 84, deoarece la momentul încheierii acestor contracte baza de cărbune s-a aflat în litigiu și a fost sechestrată

Mai consideră că urmează a fi repus în termenul de prescripție pentru contestarea contractelor de vânzare-cumpărare a bazei de cărbune, ca fiind omis din motive întemeiate, deoarece despre încheierea contactelor menționate a aflat în luna ianuarie 2005. La fel, consideră reclamantul că urmează a fi recunoscut nul și contractul de vânzare-cumpărare a terenului aferent bazei de cărbune nr.5989 din 11 decembrie 2003 din or. Căușeni, șos. Tighinei, 84, încheiat între SRL „Moldcărbune” cu Primăria or. Căușeni, deoarece terenul aferent poate fi privatizat numai de proprietarul bazei de cărbune.

Solicită SA „Combustibil Solid” restabilirea termenului de prescripție pentru contestarea contractelor de vânzare-cumpărare a bazei de cărbune din or. Căușeni, șos. Tighinei, 84, ca omis din motive întemeiate, recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare a bazei de cărbune din or. Căușeni, șos. Tighinei, 84, încheiat între „Indiana Marketing & Sales. Inc” și SRL „Moldcărbune” la 05 septembrie 2002 cu nr.3677, recunoașterea nulității contractului de vânzare-cumpărare a terenului aferent bazei de cărbune din or. Căușeni, șos. Tighinei, 84, nr. 5989 din 11 decembrie 2003 încheiat între SRL „Moldcărbune” cu Primăria or. Căușeni.

Prin hotărîrea Judecătorei Căușeni din 13 decembrie 2013 acțiunea a fost admisă integral, în sensul invocat.

La 30 ianuarie 2014, SRL „Moldcărbune” a declarat apel împotriva hotărîrii instanței de fond, solicitînd repunerea apelului în termen, casarea hotărîrii instanței de fond cu remiterea pricinii la rejudecare.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 aprilie 2015 a fost respinsă cererea SRL „Moldcărbune” privind repunerea în termen a apelului și a fost restituită cererea de apel depusă de SRL „Moldcărbune” ca fiind depusă cu omiterea termenului legal.

La 12 mai 2015, Societatea Comercială „Moldcărbune” SRL a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, cerînd admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului SC „Moldcărbune” SRL a indicat că instanța de apel la emiterea încheierii a încălcat normele de drept material și de drept procedural.

Menționează că instanța de apel nu a reținut că instituția de drept procesual a repunerii în termen constituie beneficiul acordat de lege titularului unui drept

procesual, care din motive justificate, nu și-a putut exercita dreptul în interiorul termenului imperativ, să-și îndeplinească acest drept.

Repunerea în termen trebuie să fie solicitată de parte, instanța neputînd în lipsa unei dispoziții legale exprese să o pronunțe din oficiu cu încălcarea principiului dreptului de dispoziție a părților, chiar și în ipoteza în care din ansamblul materialului probator administrat în dosar a reieși că partea a fost împiedicată de un motiv justificat în a-și îndeplini actul de procedură în termen.

Astfel, instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 116 alin. (1) CPC și art. 279 Codul civil și neîntemeiat a respins cererea de repunere a apelului în termen și a restituit cererea de apel.

La 10 iunie 2015, SA „Compustibil Solid” a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului declarat și menținerea încheierii instanței de apel pe care o consideră întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 426 al. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de trei luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum denotă materialele cauzei, prin încheierea din 28 aprilie 2015, Curtea de Apel Chișinău a respins cererea apelantului SRL „Moldcărbune” privind repunerea în termen a cererii de apel și a restituit cererea de apel depusă de SRL „Moldcărbune” împotriva hotărârii primei instanțe ca fiind depus peste termenul legal.

Instanța de recurs constată că concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către SRL „Moldcărbune” în afara termenului legal și refuzul repunerii în termen a apelului este justificată.

În susținerea opiniei date se vor reține prevederile art. 362 alin. (1) CPC care direct prevăd că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Prin prisma normelor enunțate, la caz se constată că dispozitivul hotărârii Judecătorei Căușeni a fost pronunțat la 13 decembrie 2013, dispozitivul fiind expediat în adresa părților, inclusiv și SRL „Moldcărbune” în aceeași zi (f.d. 110 vol.II). Astfel, SRL „Moldcărbune” urma să depună cerere de apel pînă la 23 ianuarie 2014, însă acesta a declarat apel abia la 30 ianuarie 2014 (f.d. 106, vol.II).

În conformitate cu art. 113 al. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

În speță se constată că contrar normelor procedurale enunțate, SRL „Moldcârbune” a depus cererea de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Căușeni din 13 decembrie 2013 numai la 31 ianuarie 2014, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC.

Este de remarcat că instanța de apel, având în susținere dispozițiilor art. 116 CPC, care prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, corect a respins cererea cu privire la repunerea apelului în termen.

Aceasta deoarece, după cum a reținut și instanța de apel, SRL „Moldcârbune”, odată cu depunerea apelului împotriva hotărârii primei instanțe nu a invocat nici un motiv întemeiat întru justificarea omiterii termenului și nici nu au făcut, prin probe incontestabile, dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului-apelant precum că a omis termenul de declarare a apelului, din motiv că nu a cunoscut despre existența hotărârii contestate, deoarece cauza se află pe rolul instanțelor judecătorești din data de 28 iulie 2005. Pe parcursul examinării pricinii, SRL „Moldcârbune” a înaintat diverse cereri și demersuri (f.d.66,47,152 vol.I) prin intermediul reprezentanților săi, Iu.Tabuncic, M.Petrache, E.Holostenco, împuterniciți prin procurile nr.1/006 din 25 ianuarie 2006, nr.118 din 26 iulie 2011 și f/n din 17 aprilie 2012 (f.d.85,227,393 vol.I), care au și participat în ședințele de judecată și dat explicații pe marginea litigiului dat (f.d.206, 255, vol.I).

De asemenea, nu pot fi reținute nici afirmațiile recurentului precum că nu a fost citat în ședințele de judecată, deoarece potrivit avizelor de recepție, anexate la materialele cauzei, recurentul-apelant a primit contra semnătură citațiile (f.d. 167, 219, 280, 327, 408, 421, 436, vol.I), și prin urmare este cert faptul că SRL „Moldcârbune” a cunoscut despre litigiul dat și respectiv urma să se folosească cu diligență de drepturile procedurale, or, art. 56 alin. (3) CPC stabilește expres că participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Astfel, SRL „Moldcârbune” a cunoscut despre acest litigiu din anul 2005, urma să participe activ la soluționarea cauzei, să se intereseze de cursul examinării și să îndeplinească în termen toate actele de procedură pentru a proteja drepturile sale de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Popov versus Moldova (nr.2) din 02 decembrie 2005; Melnic versus Moldova din 14 noiembrie 2006, Ponomaryov versus Ucraina din 03 aprilie 2008, Van Harn versus Germany din 11 septembrie 2007), și de a contesta în termenul legal hotărârea primei instanțe, fapt însă ignorat de recurent, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

Prin urmare, instanța de recurs relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că

prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în prima instanță și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Astfel fiind, se constată ca fundamentată soluția instanței de apel cu privire la respingerea cererii SRL „Moldcărbune” cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și restituirea cererii de apel, declarată împotriva hotărârii Judecătorei Căușeni din 13 decembrie 2013, ca fiind depusă în afara termenului legal. Iar argumentele invocate de către recurent în cererea de recurs nu pot fi reținute, deoarece sunt neîntemeiate și nu au suport legal și probatoriu.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Societatea comercială „Moldcărbune” societate cu răspundere limitată.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 aprilie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe acțiuni „Combustibil Solid” împotriva Societății cu răspundere limitată „Moldcărbune”, Primăriei or. Căușeni și „Indiana Marketing Sales.Inc”, intervenienți accesorii Notarul public Petru Belciug, Banca comercială „Mobiasbancă-Group Societe General”, Oficiul cadastral teritorial Căușeni și Guvernul Republicii Moldova cu privire la constatarea nulității contractelor de înstrăinare a bazei de cărbune din or. Căușeni și terenului aferent.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătoria

Svetlana Filincova

Iuliana Oprea

Ion Corolevschi